

Organizačný poriadok súťaže Dobré slovo

Slovenská komisia súťaže v súlade so Smernicou MŠ SR č. 13/2009-R z 25. augusta 2009 o organizovaní, riadení a finančnom zabezpečení súťaží žiakov škôl tento organizačný poriadok súťaže **Dobré slovo** pre žiakov druhého stupňa základných škôl a prvého stupňa osemročných gymnázií s vyučovacím jazykom maďarským.

Slovenský jazyk je v Slovenskej republike nástrojom dorozumievania. Ovládanie slovenského jazyka žiakmi je dôležitou spoločenskou požiadavkou, ktorej úspešná realizácia je záležitosťou každej školy s vyučovacím jazykom maďarským (ďalej len VJM). Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry má ústredné postavenie; napomáha celkovému osobnostnému rozvoju žiaka, získavaniu návykov slušného správania špeciálne v rečovej oblasti, kladne pôsobí na žiakov vývin rečovo-analogických schopností, rozvoj jazykového cítenia, tvorivosti a kladných postojov k slovenskému jazyku. Prehĺbenie záujmu o slovenský jazyk podporuje aj literárna súťaž celoštátneho charakteru Dobré slovo (ďalej len súťaž).

Charakteristika súťaže:

1. Súťaž je jednou z foriem dobrovoľnej záujmovej činnosti žiakov, ktorá sa využíva ako dôležitý výchovno-vzdelávací prostriedok v procese skvalitňovania jazykovej a literárnej pripravenosti žiakov škôl s VJM.
2. Súťaž sa realizuje každý školský rok. Organizuje sa v čase vyučovacieho procesu.
3. Súťaž je určená žiakom škôl s vyučovacím jazykom maďarským, resp. tried s vyučovacím jazykom maďarským v Slovenskej republike (základné školy, osemročné gymnáziá). Člení sa na kategórie (I., II., III. a IV.) a kolá (triedne, školské, obvodné, krajské a celoslovenské kolo). Účasť v súťaži je dobrovoľná a individuálna.
4. Súčasťou súťaže je systematická príprava na všetkých úrovniach formou prednášok, seminárov, sústrezení, tréningov, riadenej odbornej činnosti pod vedením skúsených pedagógov a ďalších odborníkov.
5. Obsahová náplň súťaže vyplýva z jej cieľov ako aj z cieľov obsiahnutých v platných pedagogických dokumentoch.
6. Činnosť pedagogických zamestnancov a žiakov škôl na súťažiach sa hodnotí ako činnosť, ktorá priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom na týchto školách. Prípravu žiakov na súťaž a aktívnu účasť na organizovaní súťaže je potrebné morálne a finančne oceniť.
7. Súťažiaci si sami vyberajú literárne diela na interpretáciu buď z diel slovenskej, alebo z diel svetovej literatúry.
8. Činnosť a príprava žiakov na súťaž prebieha pod vedením pedagógov, ktorí sú počas celej prípravy súťažiacim nápomocní, poskytujú im potrebnú literatúru na výber interpretovaného diela (v prípade potreby im poradia aj pri výbere), ako aj odbornú prípravu na umeleckú interpretáciu formou záujmových krúžkov.

Poslanie súťaže:

1. Prispieť k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov, podporiť rozvoj talentu žiakov a napomáhať pri prezentácii ich schopností.
2. Rozvíjať tvorivé odborné-teoretické vedomosti a schopnosti žiakov, vyvolať systematický záujem žiakov o slovenský jazyk a literatúru, vytvárať trvalý kladný vzťah k predmetu slovenský jazyk a literatúra

3. Viest' žiakov k samostatnej tvorivej činnosti, upevňovať ich záujem o sebvzdelávanie.
4. Umožňovať pedagógom spätne využívať získané poznatky na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu.
5. Rozširovať vedomosti žiakov v oblasti slovenskej, resp. svetovej literatúry, zároveň vypestovať v nich zručnosť v umeleckej interpretácii.
6. Pestovať kladný vzťah študujúcej mládeže ku kultúre slovenského národa, tým prispieť k výchove mladej generácie modernými, prít'azlivými metódami.
7. Prispievať k účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času žiakov.
8. Zveľaďovať kultúru reči a výslovnosti, rozvíjať jazykové schopnosti žiakov.

Ciele súťaže:

1. Rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, najmä sociálne komunikatívne, osobné, sociálne a občianske kompetencie a kompetenciu vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry.
2. Vhodnou motiváciou vytvoriť a pestovať pozitívne postoje žiakov k slovenskému jazyku a literatúre. Prehĺbiť záujem žiakov o slovenskú, resp. svetovú poéziu a prózu.
3. Pestovať a posilniť kladný vzťah k slovenskej kultúre, k histórii slovenského národa, k učeniu sa štátneho jazyka. Pestovať a posilniť toleranciu k slovenskému národu. Upozorniť žiakov na odlišnosti a rovnosti.
4. Rozvíjať kultivovaný prejav ako prostriedok presadenia samého seba a nadobudnúť sebavedomie pri vystupovaní na verejnosti,
5. Podporiť umelecké používanie jazyka v rámci estetických činností.

Riadenie súťaže:

1. Vyhlasovateľom súťaže je Ministerstvo školstva Slovenskej republiky.
2. Po odbornej stránke súťaž riadia komisie príslušných úrovní v súlade s organizačným poriadkom súťaže nasledovne: triedne a školské kolo súťaže riadi predmetová komisia SJSL na 2. stupni ZŠ, obvodné a krajské kolo koordinuje a organizačne zabezpečuje krajský školský úrad; celoslovenské kolo riadi celoštátna komisia.
3. Členmi komisií sú zástupcovia škôl, krajských školských úradov, priamo riadených organizácií MŠ SR, vedeckých inštitúcií a občianskych združení aktívnych v oblasti vyučovania slovenského jazyka v školách s vyučovacím jazykom maďarským. Členstvo v komisiách je čestné a nezastupiteľné.
4. Obvodná komisia má spravidla 7 členov. Predsedu a členov obvodnej komisie vymenúva prednosta krajského školského úradu.
5. Zo zástupcov obvodných komisií vymenúva prednosta krajského školského úradu predsedu a členov krajskej komisie. Krajská komisia má spravidla 7 členov.
6. Celoštátna komisia garantuje odbornú stránku súťaže a je zložená zo zástupcov krajských komisií, predsedu a tajomníka. Predsedu, na základe návrhu Štátneho pedagogického ústavu vymenúva do funkcie a z funkcie odvoláva minister školstva Slovenskej republiky.
7. Členov celoštátnej komisie do funkcie vymenúva a odvoláva na trojročné funkčné obdobie minister školstva Slovenskej republiky na základe návrhu predsedu celoštátnej komisie súťaže Dobré slovo.

Súťažné kategórie:

Súťaž je vo všetkých kolách a kategóriách individuálna. Organizuje sa v štyroch kategóriách:

I. kategória: **prednes poézie** - žiaci I. a II. ročníka gymnázia s VJM v osemročnom vzdelávacom programe /ďalej OG/ a žiaci 6. a 7. ročníka základnej školy /ďalej ZŠ/ - ISCED 2

II. kategória: **prednes prózy** - žiaci I. a II. ročníka gymnázia s VJM v osemročnom vzdelávacom programe /ďalej OG/ a žiaci 6. a 7. ročníka základnej školy /ďalej ZŠ/ - ISCED 2

III. kategória: **prednes poézie** - žiaci III. a IV. ročníka gymnázia s VJM v osemročnom vzdelávacom programe /ďalej OG/ a žiaci 8. a 9. ročníka základnej školy /ďalej ZŠ/ - ISCED 2

IV.. kategória: **prednes prózy** žiaci III. a IV. ročníka gymnázia s VJM v osemročnom vzdelávacom programe /ďalej OG/ a žiaci 8. a 9. ročníka základnej školy /ďalej ZŠ/ - ISCED 2

Súťažné kolá:

I. kategória: triedne, školské, obvodné, krajské a celoslovenské kolo

II. kategória: triedne, školské, obvodné, krajské a celoslovenské kolo

III. kategória: triedne, školské, obvodné, krajské a celoslovenské kolo

IV. kategória: triedne, školské, obvodné, krajské a celoslovenské kolo

Účastníkov krajského a celoslovenského kola pozýva vždy usporiadajúca organizácia **najneskôr 7 pracovných dní pred konaním súťaže.**

Organizácia súťaže:

1. Triedne a školské kolo súťaže:

a) Organizovaním a obsahovým zabezpečením triedneho a školského kola poveruje riaditeľ školy metodické združenie na 2. stupni ZŠ, resp. predmetovú komisiu slovenského jazyka a slovenskej literatúry na 2. stupni ZŠ a predmetovú komisiu na OG. Triedne a školské kolo môže organizovať aj kvalifikovaný učiteľ SJSJ poverený riaditeľom školy.

b) Úlohou organizátora je propagovať súťaž na škole a vhodnou motiváciou aktivizovať žiakov.

c) Riaditeľ školy vytvára priaznivé podmienky na uskutočnenie súťaže v škole.

d) Porotu pre školské kolo na návrh organizátora súťaže ustanovuje a jej členov vymenúva riaditeľ školy.

e) Triedne a školské kolá sa v jednotlivých kategóriách uskutočnia do **konca januára** príslušného roka.

f) Po ukončení školského kola súťaže vypracuje predseda komisie v spolupráci s členmi a s organizátorom vyhodnotenie.

g) **Meno víťaza** (1. miesto) školského kola za každú kategóriu súťaže oznámi riaditeľ školy predsedovi komisie obvodného kola a príslušnému krajskému školskému úradu **do 3 pracovných dní** po uskutočnení súťaže a následne posielajú **výsledkovú listinu s vyhodnotením súťaže** aj poštou.

2. Obvodné kolo súťaže:

a) Obvodné kolo súťaže sa uskutoční v kategóriách I. II. III. IV

b) Do obvodného kola postupuje víťaz školského kola I. II. III. IV. kategórie

c. Usporiadateľom obvodného kola je krajský školský úrad (ďalej KŠÚ) resp. ním poverená organizácia.

d.) Porotu pre obvodné kolo súťaže ustanovuje a jej členov vymenúva KŠÚ.

e.) Obvodné kolo súťaže sa uskutoční v každom školskom roku spravidla **do konca marca**. Organizátor obvodného kola **do 5. apríla** oznámi KŠÚ a poverenému organizátorovi krajského kola mená žiakov, ktorí sa v jednotlivých kategóriách umiestnili na 1. až 2. mieste a postupujú do krajského kola súťaže.

f.) Krajský školský úrad, resp. ním poverená organizácia zabezpečí obvodné kolo po stránke organizačnej, personálnej, obsahovej a technickej. Organizátor preberá zodpovednosť za zabezpečenie kvalitného a nerušeného priebehu súťaže, za vhodné stravovacie a súťažné podmienky pre všetkých účastníkov súťaže.

g.) Porotu obvodného kola súťaže ustanovuje a členov poroty na základe návrhu predsedu krajskej komisie vymenúva prednosta KŠÚ.

h.) Predseda obvodnej komisie v spolupráci s organizátorom vypracuje vyhodnotenie obvodného kola a spolu s výsledkovou listinou posiela **najneskôr do 7 pracovných dní** po uskutočnení obvodného kola súťaže predsedovi krajskej komisie a príslušnému krajskému úradu.

3. Krajské kolo súťaže:

a) Krajské kolo súťaže sa uskutoční vo všetkých kategóriách (I., II., III., IV.).

b) Do krajského kola súťaže postupujú žiaci umiestnení na 1. a 2. mieste v obvodných kolách. Z piatich okresov Nitrianskeho kraja (Komárno, Šaľa, Nové Zámky, Nitra a Levice), z každého obvodu postupujú do krajského kola dvaja účastníci. Celkový počet účastníkov je 40.

c) Usporiadateľom krajského kola súťaže je príslušný krajský školský úrad, resp. ním poverená organizácia.

d) Krajský školský úrad, resp. ním poverená organizácia zabezpečí krajské kolo po stránke organizačnej, personálnej, obsahovej a technickej. Organizátor preberá zodpovednosť za zabezpečenie kvalitného a nerušeného priebehu súťaže, za vhodné stravovacie a súťažné podmienky pre všetkých účastníkov súťaže.

e) Porotu pre krajské kolo súťaže ustanovuje a členov poroty na základe návrhu predsedu krajskej komisie vymenúva prednosta KŠÚ.

f) Krajské kolo súťaže sa uskutoční **do konca apríla** príslušného roka.

g) Organizátor **najneskôr do 3 pracovných dní** po uskutočnení súťaže oznámi Ministerstvu školstva Slovenskej republiky (Sekcia regionálneho školstva – Výchova a vzdelávanie národnostných menšín) mená žiakov, ktorí sa umiestnili na 1. až 3. mieste v I., II., III. a IV. kategórii.

h) Predseda krajskej komisie v spolupráci s organizátorom vypracuje vyhodnotenie krajského kola a spolu s výsledkovou listinou posiela **najneskôr do 7 pracovných dní** po uskutočnení obvodného kola súťaže predsedovi celoštátnej komisie a Ministerstvu školstva Slovenskej republiky (Sekcia regionálneho školstva – Výchova a vzdelávanie národnostných menšín). Súčasťou oznamu je presná adresa školy a meno pedagóga, ktorý žiaka pripravoval.

4. Celoslovenské kolo súťaže

a) Celoslovenské kolo súťaže sa uskutoční **do konca mája** príslušného roka vo všetkých kategóriách (I., II., III., IV.).

b) Usporiadateľom celoslovenského kola je Ministerstvo školstva Slovenskej republiky.

c) Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, resp. ním poverená organizácia zabezpečuje súťaž po organizačnej, personálnej a technickej stránke. Organizátor preberá zodpovednosť za zabezpečenie kvalitného a nerušeného priebehu súťaže, za vhodné stravovacie, ubytovacie a súťažné podmienky pre všetkých účastníkov súťaže.

d) Do celoštátneho kola postupujú žiaci, ktorí sa v krajskom kole umiestnili na 1. až 2. mieste vo všetkých štyroch kategóriách. Celkový počet účastníkov v celoštátnom kole zo štyroch krajov (TT, NR, BB, KE) je 32.

e) Ministerstvo školstva Slovenskej republiky spolupracuje so Štátnym pedagogickým ústavom pri obsahovo-metodickom zabezpečení súťaže.

f) Celoštátna komisia súťaže Dobré slovo reč zostaví hodnotiacu správu o priebehu celého ročníka súťaže.

g) Účastníkov súťaže pozýva organizátor celoslovenského kola.

h) Porotu pre celoslovenské kolo a jej členov vymenúva ústredná komisia.

i) Organizátor celoštátneho kola oznámi zúčastneným školám mená víťazov. Výsledkovú listinu zasiela organizátor celoštátneho kola Ministerstvu školstva SR a príslušným KŠÚ.

j) O spoluprácu pri realizácii súťaže je možné požiadať na všetkých stupňoch aj ďalších spoluorganizátorov a vybrané inštitúcie.

Hodnotenie súťaže:

Súťaž sa hodnotí vo všetkých kolách a vo všetkých kategóriách nasledovne:

Výber textu – 5 bodov

Výslovnosť – 10 bodov

Hlasitosť, tempo, rytmus – 5 bodov

Pochopenie a členenie textu – 10 bodov

Celkový dojem – 10 bodov

Spolu – 40 bodov

Bezpečnosť a ochrana zdravia účastníkov súťaže

1. Počas organizovania súťaže musí byť dodržaná bezpečnosť a ochrana zdravia všetkých účastníkov súťaže a sprievodných podujatí.

2. Za dodržanie bezpečnosti počas súťaže zodpovedá organizátor a pedagógovia poverení riaditeľom školy.

3. Na súťaž cestujú žiaci spravidla v sprievode pedagóga alebo inej osoby staršej ako 18 rokov, určenej riaditeľom školy. Žiaci mladší ako 18 rokov potrebujú k účasti vo vyšších kolách súťaže písomný súhlas rodiča alebo zákonného zástupcu.

4. Krajský školský úrad a organizátor príslušného kola súťaže, v spolupráci s riaditeľmi škôl, sa môžu dohodnúť na spoločnom pedagogickom sprievode, ktorý sprevádza žiakov do miesta konania vyššieho kola súťaže a späť a zodpovedá za ich bezpečnosť.

5. Organizátori príslušných kôl súťaže sú povinní zabezpečiť počas súťaže a sprievodných podujatí dodržanie platných bezpečnostných predpisov.

Hospodárske zabezpečenie súťaže:

1. Finančné prostriedky na súťaž krajským školským úradom poskytuje Ministerstvo školstva Slovenskej republiky na príslušný rozpočtový rok.

2. Výdavky spojené so súťažou v obvodnom, krajskom a celoslovenskom kole hradí usporiadateľ príslušného kola v súlade s platnou legislatívou.

3. Krajský školský úrad uzavrie s organizátorom príslušného kola súťaže zmluvný vzťah na zabezpečenie súťaže, vrátane maximálnej finančnej sumy. Organizátorovi poskytne finančné prostriedky formou preddavku, prípadne formou refundácie vopred vynaložených finančných prostriedkov.

4. Z finančných prostriedkov určených na súťaž je možné uhradiť len výdavky súvisiace s prípravou a organizovaním súťaže.

5. Finančné prostriedky sa využívajú pri materiálno-technickom zabezpečovaní súťaže čo najefektívnejšie.

6. Na súťaž sa prednostne využívajú služby účelových zariadení rezortu školstva (priestory škôl a školských zariadení, ubytovacie zariadenia, školské internáty, zariadenia školského stravovania). Osobitne sa môže zohľadňovať ubytovanie hostí.

7. Odmeny za vykonané práce sa hradia podľa osobitného predpisu.

8. Úspešní účastníci príslušných kôl súťaže sú ocenení v zmysle platnej smernice, pričom organizátor môže na ocenenie víťazov získať aj iné dodatočné, mimorozpočtové zdroje, čím môže ceny pre víťazov súťaže zvýšiť.

9. Po ukončení príslušného kola súťaže predloží organizátor krajskému školskému úradu vyúčtovanie preddavku a vráti nevyčerpané finančné prostriedky na účet krajského školského úradu.

10. Vyúčtovanie náležitostí jednotlivcov spojené s účasťou na celoslovenskom kole súťaže je potrebné predložiť bezpodmienečne **do 30 dní po súťaži**, následne organizátor zrealizuje jej hospodársku uzávierku.

11. Organizácia, ktorá priamo zabezpečuje súťaž, je povinná viesť účtovnú evidenciu použitých finančných prostriedkov analyticky oddelene od účtovnej evidencie ostatných činností organizácie.

Účinnosť a registrácia organizačného poriadku:

Tento organizačný poriadok je registrovaný na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom : 2010-18377/41743:1-915